

روحیات

بر شخصیت

انسان را آراسته کننده یارینه مخصوص بره و به
ایله تیز ایدنل هرشیدن اول دقتلری جذب ایتک
خاصه سته مالکدرلر . شاعرلر ، فیلسفرلر ، خطیلر ،
کاشفار ، موجدلر عنوانلرله توسم ایتدیکلر کبسلر
بعض قابیلرله علی العاده انسانلردن فرقلالاشمش
نادر برطاقم شخصلردلر . متوسط انسانلرده صفت
فارقه یکدیگرینه بکزمکسه بونلرده کی صفت کاشفه
یالکز کندیلرینه بکزمک و باشقه لرلندن آریلقدلر .
فی الواقع ممتازیت و ندرت هر نوع موجودات و مخلوقاتده
وجوددر ؛ یالکز بونلرده کی ندرتک قیقتی ده جوق
مادیاتله اولجولن شیلدر . حال بوکه انسانلرله ممتازلری
اولله معنویات خیزلرلرلرکه هر ملت کندی اولادلری
آراسته بقیشمش بو قبیل کزیده هویتلری حافظه
بشیرت اولان تاریخک ، برحقه سته کچریمکه مجبوردر .
« درگاه » مجموعه سی ، ضیاعلرله دلجون اولدینی قیمتدار
وجودلری هیفه لرلنده یاشاغنی بر وظیفه روحانیه
و ملیتیکرینه ایچون مملکتزده دیشجیلکک ، و سسلرلندن
اولان معلم خالده شادی یک مرحومک شخصیتته عائد
بعض خالدرلری کمال فخر ایله سینه سته حک ایتک
استیه چکسته شهبه یوقدر . بو محترم استادک مسلکی
خدمت و موفقیترلری طبع و نشر ایتک طبع و بالخاصه
دیشجی مکتبه یاشد بروطبه اولدینی ایچون بوجولری
مسکون کچریمک . بن بوراده یالکز خالده شادی یک
مرحومک کبار برتورک تربیه و ذهنیتله یوغورولمش
روحنی تحلیل ایتک و تربیوی قیمتلرله مشین شخصیتک
اونو تولاسته میدان و بره مملکت ایتدورم .

خالده شادی یکی بونون ماشی و موفقیاتیه یاقیندن
طایفه یارلر اونی یالکز مشهور بر دیش طبعی ظن
ایدلر . حال بوکه بهویت خالده شادی یک قیمتی و مبدع
خصوصیتلرلندن یالکز بردانه سی و بلکه لفظه یسیدر .
بن یاقیندن طایفه یارلر خالده شادی یک تورکک پایچی
دهاسیله اصالت روحیه سنک بونون بدیهه لرلی بر
موزه کی نفسنده طویلامش جوق جالب دقت بر
شخصیتدی . بیلدیکلندن جوق یابان و یایدنلندن
جوق یارانان بو معلم صنعتکاری بشیدیرن مکتب
اوانه شدلر . چونکه او اوکرنگدن زیاده یایقی
و یاراتق استعدادله یارادلمش اولدینی ایچون مسلکی
دخی کندی یارانش ، بونلکده اکتفا ایتیه لرلک اوند
و توریجی باللات یایقی شرطله الکتریک و قالورفر
تأسیساتی هر کسین اول وجوده کتیرمشدی . بونون
یاراتچی روحلرده اولدینی کی خالده شادی بکده
دخی عقلالق ذکا پرستلک و منطقچیلق دینان شیاردن
اثر بیه کورولزدی . هرشیقی تحت الشعور فعالیتلندن

آلدینی ایچون سوق طبعیلرله یاشامقدن ده طبعی
برحیات بیلزدی . ذاتاً حقیق حریت و اراده تکامل
ایدن برروحک نکون هاله لرلندن باشقه برشی اولمادی
ایچون خالده شادی یک دائماً نشاط و سرورلی حافظه
ایتمش و ذوق و استعدادی دائره سنده چالیشمقدن
هیچ بر زمان بقیقه مشدر . اراده یی صنی برطاقم
تلقینات و یا اعتیادک تکمیل و یا برطاقم فکرلرک
غلبه سی نتیجه سی ظن ایدنلر حقیق اراده ک خارچنده
مجرد و موهوم برمانیوه آریسورلر دیکدر . چانیل ،
دوامی و یوزولار بوتون اراده لک منبی تکامل ایدن
براستعدادون باشقه برشی دیکدر . ایتسه خالده شادی
بکده یواراده ک ایجابی برتجلیسی هر دایم کورولوردی .

مرحوم بقیشدینی دورک فوزمبولیکلکنه
و بالخاصه غلبه سرایده آلدینی فرانسز حرشک
عالیتنه رغماً بوتون روحیه ملیتیه قیانتاشان و اونک
کبار و تیز عنعناته برستن ایدن بر وجوددی .
اونک بوتون حرکاتنده انسانی غیجه لاملایان برطبیعه ک
و کوسترشدن آزاده ملی برسادک و اردی . خالده
شادی یکی بوتون حیسانده ملی کوزللاکاره مفتون
ایدن سبیلردن بری کندی قابلیت تحسیه و صنعتکار
ره سی ایسه دیکری ایچنده بقیشدینی عائله محیطلر
مرحومک ملی ذوقلرک روحنده کی لایزل حاجتی
اک آشکار نمایلرلندن اک محرم مقدساتنه قدر بارز
و مرئی ایدی . مثلاً صنایع نفیسه دن اک جوق
سودیک موسیقینک آفرانغه سته بر درلو ایصینه .
مانمشدی . اونجه مکتب ذوقلر آتقی عقل و یاوزون
براعتیاد ایله تأمین اولنه ییلر . بونک ایچون آفرانغه
موسیقینک یوکسک بر فن سباه سنده مظهر اولدینی
تکالی تقدیر ایتکله برابر شرق موسیقینده براوز
اولاد جاذبه سی دویدفنی و اونی هر نه وقت دیکله سه
کونک اک جوق سودیک چیچکلر کی تیز و طبعی
برصفوتله بقیاندینی سوبلردی . طبعینک تیسلری
اولان چیچکلره انسی برسانی اولان موسیقینی بر
جوق مرانیله سورکن ادبیاتدن بر درلو نصیب
آلامادینی و حتی ایکی سطر یازی یازمق ایچون سینی
بردرلو تعیین ایده مددیک بر جبر نفس قارشیدنده
قالدینی لطیفه لی بر مجوله اعتراف ایدردی . « سز
ایچون سوبلرک کیرکی یازمیورسکز ؛ لسانکز اوقدر
زنکین و شوخ که . . . » دیکیم زمان درحال بر
مکتب جوجنی طورلی آلازق : « واه خواجه
افندی ، اوتایورم . بزه یازی یازمق قونوشمقدن
باشقه درلو برساندر دیه اوکر تدیلر . نه وقت قلمی
أله آله ص صانکه ناطقه منکلم یایدون ایدیور ؛
قدمک اوچه باسه قالب تبریکنامه لرله منشآت کتابلر .
ینک هیفه لرلی هجوم ایدیور . بونلکده ایسنی بجره ک
برهوس دویاندن بکجه قوت ، قلمه رخصت
و بریورم » دیردی .

بو بونلک مملکت حافظه سی صانکه آری آری ایکی
عالمی . بری الک صولفنی دیشجیلک نظریات و معلوماتی ،

دیکری چارشی ایچنک اک جالب دقت آتقیه لرک ایله
دولو کی ایدی . حیات خصوصیه سنده فعالیتنه کان
بوایکنجی عالمی . ذکاسیله غریک علمنه حقیق انطباق
ایتمش اولان بو محترم ذات حسیاتک دهلیزلری هب
شرق حسن و طرافت امتعه لرینه تخصیص ایتشدی .
بونک درسارنده تماماً علمی و فلاحی قالدن بردرلو
ذوق آلاماش و چارناچار حافظه تأثیریه سنده یاشایان
ملی حکایه و مثال هر فرصتده دهوتسز فقط
خوشکو مسافرلر کی مائده شعورلی تربین ایتکدن
خالی قالمشدی . اونجه حقیق تربیه اسکی کوزل
عنعناتری حافظه ایتک و قایلیرلی بوزمایه لرلندن تکمل
ایتدیرمکدی . هله کوچوکلرک بو بونکاره اولان
احتراز ، اطاعت و حرمتی دنیا دوردقچه بوزولامسی
فرض اولان بر دستور تربیه و حتی اخلاق ایدی .
بایراملرده و سائر ملی کونلرده اسکی حیاتی ، یعنی
چوچققله کوردیکی عاداتک اواجق برنی اولسون
تکرار یایقی و یایدیره ییلک اونی سوندرن اک
معصوم موفقیترلر بری ایدی . مثلاً بایراملرده اونی
اویچک کیدن حیات چیچکلری کورونجه عنوتیدن
کوزلری برلار و نه یایه جفی بیلیمین بر جوجق کی
سوزلر و شاقلا شپردی . نه شایان تقدیردرکه ماضی یی
بقدرسون خالده شادی یک حیات و افکارک حریتنه
باید اولق ایستنه « دوغماتیک » یعنی مستبد
و حکملری تطبیق ایتدیرمکده متجاوز بر روح
طایفه یارلر اصلا حظ ایتزدی . بونک ایچون یالکز
نازینی چکه جکلره ایضا و تلفیقله اکتفا ایده لرک هیچ
برذوقک حریتنه مانع اولمازدی . روحاً حریته جوق
میال اولدینی ایچون زمانک الحاحات ضروریه سنده عصیان
ایده مزدی . اعتراضلری آتقی معناسز و ضرورتسز
هویرلقلرله یکیلکاره انحصار ایدردی .

دینی دخی بر صنعتکار کوزله کورور و قلیله
سوردی . هاله آلهی جوق درین حس ایتشدی .
عبادتده کی قصورلی هر وقت هجرانی برعذابه تکرار
ایدردی . بونک ایچون اک صولک دقیقه سنده کی
سوزلری شهادت کتیرمکدن عبارت اولمش و روحنی
کله اه ایله مشغول ایکن صاحب لم بزلنه تسلیم
ایله مشدر . رحة اه علیه

۱۲ نیسان ۱۳۳۷ استانبول دارالفنون روحیات معلمی

مصطفی شکیب

